



škole spíše partnerem a zprostředkovatelem vědění nebo podněcovatelem v hledání nových cest, které by odpovídaly potřebám jednadvacátého století.

Podobným způsobem pojednal o tvárnosti inspekce dokument prezentovaný Valné hromadě SICI v roce 2009¹¹. Veřejné mínění si inspekci často spojuje s poněkud omezeným souborem aktivit, které umocňují dojem auditů a plnění předpisů. Ve skutečnosti jde o velmi tvárný koncept, který nabývá mnoha forem a který může sloužit mnoha různým účelům. Jaký je rozsah potenciálních úloh, kterými může inspekce přispět vzdělávací politice?

- **Vymahatel.** V prostředí, kde výstupy očekávané od škol jsou přímo formulovány a zapsány v zákonech, předpisech nebo směrnicích, může být inspekce využita k podpoře plnění takových očekáváníí.
- **Ručitel.** Inspekce může a měla by poskytovat záruku, že způsoby, kterými jsou záměry veřejné politiky a příslušné zdroje uváděny do praxe, splňují očekáváníí. Tato jednoduchá myšlenka s sebou nese mnoho otázek a její rozsah se může pohybovat od souladu s definovanými standardy přes hodnocení kompetencí jednotlivců až k jemnějším způsobům, kterými jsou očekáváníí realizována v praxi.
- **Mírnitel rizika.** Je stále běžnější, že inspekce plní roli mírnitele rizika. Definice rizik se může lišit, od těch spojených s vážným zanedbáním péče, jako u služeb na ochranu dítěte, přes šířeji interpretovanou nedostatečnou výkonnost ve vztahu k potenciálním nebo aspiračním cílům – riziko přílišné spokojenosti sama se sebou.
- **Katalyzátor.** Inspekce je často viděna jako injekce vpravující energii do situace, která, pokud by byla ponechána sama sobě, by zůstala nehybná nebo bez vůle ke změně. Někdy na sebe může vzít inspekce úlohu „pastevecké hole“, neboli, pozitivněji řečeno, je inspekce zdrojem inspirace a prozření.
- **Zprostředkovatel vědění.** Inspekce může představit čerstvá poznání vědy a výzkumu a zároveň může nabídnout pohled ze širší perspektivy, protože čerpá ze zkušeností nabytých při hodnocení mnoha různých prostředí a přístupů.
- **Budovatel kapacit.** Nově vznikající role inspekce souvisí s její schopností budovat kapacity tím, že: slouží jako vzor procesů hodnocení, které vydrží déle než inspekce samotná; pomáhá vytvářet lepší způsoby práce prostřednictvím odborného dialogu vedeného v rámci inspekční činnosti; identifikuje a propaguje příklady dobré praxe, ze kterých se ostatní mohou učit a tím zlepšit také vlastní praxi.

¹¹ Strategická role, kterou může inspekce hrát při zrodu lepšího veřejného školství, SICI Dublin, Donaldson 2009